

वपुश्चोयं तव रणे क्रुद्धस्येव पिनाकिनः । व्ययच्छतस्तव भुजं दृष्ट्वा भीर्मे भवत्यपि । १८६०
 नाददानं न सन्धानं न मुञ्चन्तं शरोत्तमान् । त्वामहं न प्रपश्यामि पश्यन्नपि विचेतनः ।
 अवसीदन्ति मे प्राणा भूरियं चलतीव च । नच प्रतोदं रक्षींश्च संयन्तु शक्तिरस्ति मे ।
 ॥ अर्जुन उवाच ॥ माभैषीस्तं भयात्मानं त्वयाऽपि नरपुङ्गव । अत्यहुतानि कर्माणि कृतानि रणमूर्धनि ।
 राजपुत्रोऽसि भद्रन्ते कुले मत्स्यस्य विश्रुते । जातस्त्वं शत्रुदमने नावसादितुमर्हसि ।
 धृतिं कृत्वा सुविपुलां राजपुत्र रथे पुनः । युध्यमानस्य समरे हयान् संयच्छ शत्रुहन् । १८६५
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा महाबाहुर्वैराटिं नरसत्तमः । अर्जुनो रथिनां श्रेष्ठ उत्तरं वाक्यमब्रवीत् ।
 सेनायमाशु भीमस्य प्रापयस्वैतदेव मां । आच्छेत्स्याम्यहमेतस्य धनुर्धामपि चाहवे ।
 अस्यन्तं दिव्यमस्त्रं मां चित्रमद्य निशामय । शतद्वदामिवायान्तीं स्तनयिनोरिवाम्बरे ।
 सुवर्णपृष्ठं गाण्डीवं द्रक्ष्यन्ति कुरवो मम । दक्षिणेनाथ वामेन कतरेण खिदस्यति ।
 इति मां सङ्गताः सर्वे तर्कयिष्यन्ति शत्रवः । शोणितोदां रथावत्तां नागनक्रान्दुरत्ययां । १८७०
 नदीं प्रस्कन्दयिष्यामि परलोकप्रवाहिनीं । पाणिपादशिरःपृष्ठबाहुशाखानिरन्तरं ।
 वनं कुरूणां केत्स्यामि शरैः सन्नतपर्वभिः । जयतः कौरवो सेनामेकस्य मम धन्विनः ।
 शतं मार्गा भविष्यन्ति पावकस्येव कानने । मया चक्रमिवाविद्धं सैन्यं द्रक्ष्यसि केवलं ।
 द्रव्यस्ते शिचितं चित्रमहं दर्शयिताऽस्मि ते । असम्भ्रान्तो रथे तिष्ठ समेषु विषमेषु च ।
 दिवमावृत्य तिष्ठन्तं गिरिं भिन्धां स पत्रिभिः । अहमिन्द्रस्य वचनात्सङ्ग्रामेऽभ्यहनं पुरा । १८७५
 पौलोमान् कालकञ्जाश्च सहस्राणि शतानि च । अहमिन्द्रादृढां मुष्टिं ब्रह्मणः कृतहस्तां ।
 प्रगाढे तुमुलं चित्रमनिविद्धं प्रजापतेः । अहं पारे समुद्रस्य हिरण्यपुरवासिनां ।
 जित्वा षष्टिं सहस्राणि रथिनामुपधन्विनां । शीर्यमाणानि कूलानि प्रवृद्धेनेव वायुना ।
 मया कुरूणां वृन्दानि पात्यमानानि पश्य वै । ध्वजवृक्षं पत्तिवर्णं रथिभिर्हगणायुतं ।
 वनमादोपयिष्यामि कुरूणामस्ततेजसा । तानहं रथनीडेभ्यः शरैः सन्नतपर्वभिः । १८८०
 पत्तीन् सर्वानतिबलान् योत्स्यमानानवस्थितान् । एकः सङ्कालयिष्यामि वज्रपाणि र्वासुरान् ।
 रौद्रं रुद्रादहं ह्यस्त्रं वरुणादपि वारुणं । अस्त्रमाग्नेयमग्नेश्च वायव्यं मातरिश्वनः । वज्रादीनि तथाऽस्ताणि शक्रादहमवाप्तवान् ।
 धार्तराष्ट्रं वनं घोरं नरसिंहाभिरक्षितं । अहमुत्पाटयिष्यामि वैराटे व्येतु ते भयं ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमाश्वासितस्तेन वैराटिः सव्यसाचिना । व्यवागाहद्रथानीकं भीमं भीमाभिरक्षितं ।
 तमायान्तं महाबाहुं जिगीषन्तं रणे कुरून् । अभ्यवारयदव्ययः क्रूरकर्माऽपगासुतः । १८८५
 तस्य जिष्णुरुपावृत्य ध्वजं मूलादपातयत् । विक्रय्य कलधौताद्यैः स विद्धः प्रापतद्भुवि ।
 तं चित्रमाख्याभरणाः कृतविद्या मनेस्विनः । आगच्छन्भीमधन्वानं चत्वारश्च महाबलाः ।
 दुःशासनो विकर्णश्च दुःसहोऽथ विविंशतिः । आगत्य भीमधन्वानं बीभत्सुं पर्यवारयन् ।
 दुःशासनस्तु भस्मेन विध्वा वैराटिमुत्तरं । द्वितीयेनार्जुनं वीरः प्रत्यविध्यत् स्तनान्तरे ।